

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान (NMSA) सन २०१४-१५ अंतर्गत कोरडवाहु क्षेत्र विकास (RAD) घटक राज्यात राबविण्यासाठी प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शाशेअ-२०१४/प्र.क्र.१६३/४अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
तारीख: १ जूलै, २०१४

वाचा

- १) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. १-२८/२०१४-RFS-III दिनांक निरंक
- २) केंद्र शासनाने www.agricoops.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सुचना.

प्रस्तावना

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत राज्यात कोरडवाहु शाश्वत शेती विकास कार्यक्रम राबविण्यात येत होता. सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाने केंद्र पुरस्कृत योजनांची पुनर्रचना केली असून काही योजना एकत्रित करून अभियान म्हणून राबविण्याचे निश्चित केले आहे. सदर पुनर्रचनेमध्ये राष्ट्रीय सुक्ष्म सिंचन अभियान (NMMI), राष्ट्रीय सेंद्रीय शेती प्रकल्प (NPOF), राष्ट्रीय मृदा आरोग्य व सुपिकता व्यवस्थापन प्रकल्प (NPMSH&F) आणि कोरडवाहु शाश्वत शेती विकास कार्यक्रम (RADP) या सर्व योजना एकत्रितरित्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान म्हणून राबविण्याचे निश्चित केले आहे. या अभियानामध्ये पुढील घटकांचा समावेश करण्यात आला आहे. १. कोरडवाहु क्षेत्र विकास (RAD) २. शेती जलव्यवस्थापन (OFWM) ३. मृदा आरोग्य व्यवस्थापन (SHM) व ४. वातावरण बदल आणि शाश्वत शेती: सनियंत्रण, रचना व संजालन (CCSAMMN).

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ येथील पत्रान्वये राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान (NMSA) अंतर्गत कोरडवाहु क्षेत्र विकास (RAD) सन २०१४-१५ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी ९०९५ हेक्टर क्षेत्रावर ९० क्लस्टरसाठी रु.४८१९.५५ लक्ष एवढ्या रक्कमेच्या कार्यक्रमास मान्यता दिलेली आहे. सदर कार्यक्रम राबविण्यासाठी राज्य शासनाची प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत कोरडवाहु क्षेत्र विकास (RAD) कार्यक्रम सन २०१४-१५ मध्ये राज्यात ९०९५ हेक्टर क्षेत्रावर ९० क्लस्टरसाठी राबविण्यास रु.४८१९.५५ लक्ष एवढ्या रक्कमेच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करताना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधीन अनुक्रमांक १ येथील पत्रातील अटी/सुचना व अनुक्रमांक २ येथील मार्गदर्शक सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

कार्यक्रमाची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी निधी उपलब्धतेनुसार करण्यात यावी.

कोरडवाहु क्षेत्र विकास (RAD) कार्यक्रमाच्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भाधीन अनुक्रमांक २ येथे नमुद केलेल्या केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असलेल्या सदर घटकाच्या मार्गदर्शक सुचना विचारात घेऊन उद्दिष्ट निहाय सविस्तर मार्गदर्शक सुचना क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांना निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करतेवेळी पुढील प्रमुख बाबी अंतर्भूत करण्यात याव्यात.

- १) लाभार्थी निवडताना अत्यल्प व अल्प भू-धारक शेतकऱ्यांना प्राधान्य देण्यात यावे. व अशा लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या लाभाबाबत स्वतंत्र नोंदी ठेवाव्यात.
- २) अल्प व अत्यल्प भू-धारक शेतकरी, महिला शेतकरी व मागासवर्गीय शेतकऱ्यांना सदर कार्यक्रमांतर्गत प्राधान्य देण्यात यावे. असे लाभार्थी उपलब्ध न झाल्यास इतरांची निवड करण्यात यावी. महिला लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या लाभाची स्वतंत्र नोंद ठेवण्यात यावी.
- ३) या कार्यक्रमाचे मुल्यमापन त्रयस्थ संस्थेकडून (Third Party Evaluation) करून घ्यावे.
- ४) सन २०१४-१५ मध्ये वैयक्तिक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी तालुका कार्यालये/पंचायत समिती/ जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी. तसेच ती यादी कृषि विभागाच्या वेबसाईटवर देखील देण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०७०११२४८२८६२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श्रीरंग वि. जाधव)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री(कृषि व पणन) यांचे खाजगी सचिव
२. मा.मंत्री(फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
३. मा.राज्यमंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.राज्यमंत्री(फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
५. अ मु स (कृषि) यांचे स्विच सहाय्यक
६. कुलगुरु, (सर्व कृषि विद्यापिठे)
७. प्रधान सचिव(ग्रामविकास), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. प्रधान सचिव (ला.क्षे.वि.), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. प्रधान सचिव (रोहयो व जलसंधारण), ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१०. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती)
११. आयुक्त (सहकार), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि उद्योग विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई.

१३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
१४. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व जिल्हा परिषदा)
१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा, पुणे
१७. राष्ट्रीय कृषि संशोधन परिषद (ICAR)
१८. संशोधन संचालक, महात्मा फुले कृषि विद्यापिठ, राहुरी
१९. संशोधन संचालक, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापिठ, परभणी
२०. संशोधन संचालक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापिठ, दापोली
२१. संशोधन संचालक, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापिठ, अकोला
२२. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२३. संचालक, महाराष्ट्र राज्य बीज प्रमाणीकरण यंत्रणा, अकोला
२४. संचालक, वसंतराव नाईक राज्य कृषि प्रशिक्षण संस्था, नागपुर
२५. संचालक, कृषि हवामान शास्त्र विभाग, पुणे
२६. भारतीय हवामान शास्त्र विभाग, पुणे
२७. विभाग प्रमुख, एकात्मिक जल व्यवस्थापन, महात्मा फुले कृषि विद्यापिठ, राहुरी
२८. विभाग प्रमुख, सिंचन व निचरा अभियांत्रिकी, महात्मा फुले कृषि विद्यापिठ, राहुरी
२९. विभाग प्रमुख, सिंचन व निचरा अभियांत्रिकी, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापिठ, परभणी
३०. विभाग प्रमुख, सिंचन व निचरा अभियांत्रिकी, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापिठ, दापोली
३१. विभाग प्रमुख, सिंचन व निचरा अभियांत्रिकी, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापिठ, अकोला
३२. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
३३. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
३४. सर्व प्रकल्प संचालक (आत्मा)
३५. व्यवस्थापकीय संचालक, जिल्हा अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र, लोकमंगल, पुणे)
३६. सर्व कृषि विकास अधिकारी/सर्व उपविभागीय कृषि अधिकारी/सर्व तालुका कृषि अधिकारी
३७. सर्व मंडळ कृषि अधिकारी
३८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
३९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षण) महाराष्ट्र -१/२ मुंबई/नागपुर
४०. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
४१. संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई
४२. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, वाशी.
४३. उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण/ नाशिक/ पुणे/ औरंगाबाद/ अमरावती/ नागपुर
४४. उप संचालक, लेखा व कोषागारे कोकण/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपुर
४५. सर्व कार्यासने व पर्यवेक्ष्य अधिकारी (कृषि) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४६. निवडनस्ती.